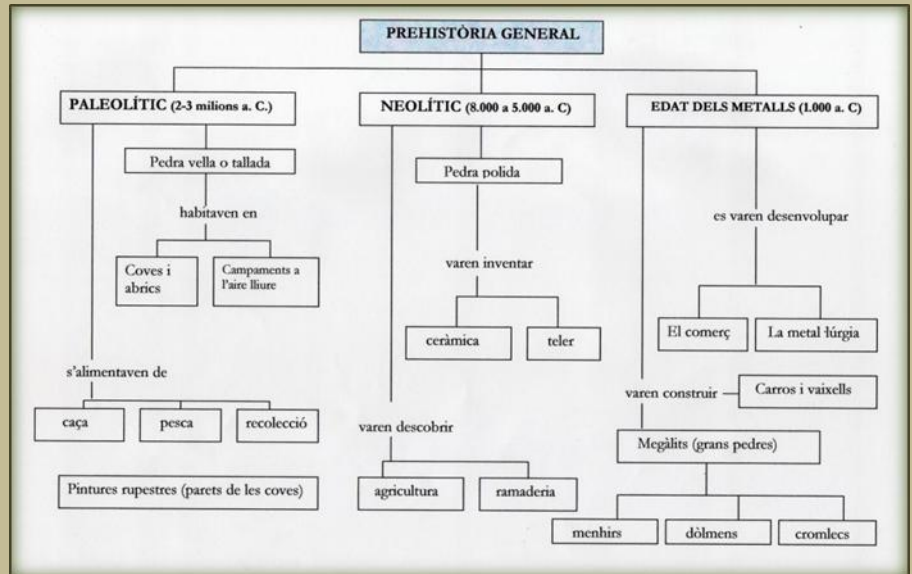

PREHISTÒRIA

Introducció

Sembla ser segons les investigacions hi ha unes societats que en el tercer mil·lenni aC varen deixar la prehistòria i van canviar fins arribar a les societats actuals. No obstant, hi ha un grup de pobles que encara viuen com en la prehistòria.

El canvi de la prehistòria a la història seria un factor econòmic segons molts estudiosos. A la pràctica consistiria en l'arribada a un estadi econòmic en que les relacions entre societats va fer necessari l'escriptura i altres canvis (urbanisme, comerç); aquest seria el pas de la prehistòria a la història. Al llarg de tots els temps, els homes de les societats prehistòriques o primitives (sense escriptura) s'han organitzat de maneres molt diverses. Existeixen dues grans teories per explicar el perquè d'aquesta varietat.

Teories confrontades

La primera, defensada per antropòlegs com A. Gilman o C. Tilley, suposa que els primers estats van aparèixer per una saturació de les agrupacions primitives igualitàries. Aquests estats, enclavats en zones geogràficament limitades (valls entre muntanyes, per exemple), no van

poder compensar l'augment de la seva població mitjançant un augment de la producció d'aliments. Això va produir una important crisi que va obligar a controlar la producció mitjançant un complex sistema d'aliances coronat pel rei i cap militar.

La segona teoria, defensada per autors com I. Service i M. Fried, diu que el pas d'una organització simple a una altra més complexa

es va produir de manera natural (per evolució natural). Segons aquesta teoria, en un primer estadi existien les organitzacions més simples, les bandes, formades per

petits grups nòmades, unides pel parentiu i sense jerarquia social. Després, gràcies a l'aparició de l'agricultura i el pasturatge, van néixer les tribus, un nou estadi natural.

(<http://www.portaleureka.com/revista/antropologia/1-antropologia/2-organitzacio-social-grups-primitius>)

Mircea Eliade considera que el terme "prehistòria" abraça l'immens període de temps que transcorre entre l'aparició dels primers avantpassats de l'home (6 milions d'anys) i la utilització local de l'escriptura.

A la pràctica, els més **antics vestigis** de la prehistòria que poden interpretar-se **en termes religiosos** procedeixen de l'any 60.000 aC.

Un dels mètodes d'estudi per al coneixement del pensament religiós a la prehistòria ha estat a partir del treball etnogràfic de pobles actuals que viuen en situacions semblants a la prehistòria. El **paral·lelisme entre aquestes societats primitives actuals i els pobles prehistòrics** ens pot ajudar una mica a conèixer com podrien ser els nostres ancestres prehistòrics.

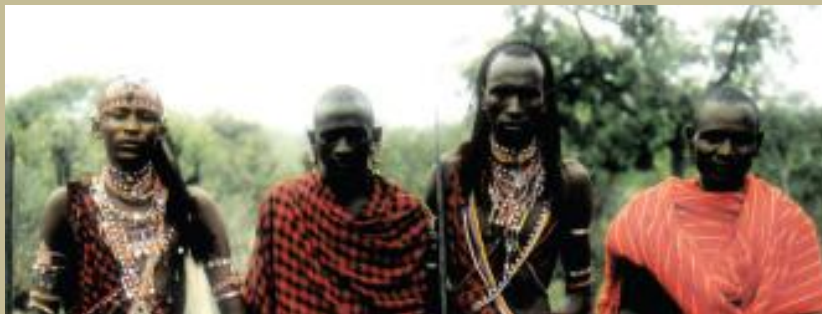
De qualsevol manera, sembla que **la naturalesa** fou la primera que provocà la recerca

d'explicacions a molts fenòmens que semblaven com misteriosos als ulls de les persones de la prehistòria (Sol/lluna, Dia/nit, naixement d'un nen...). La terra s'equipara a la deessa mare. Fou representada com una figura femenina.

Un altre punt important en la religiositat dels nostres avantpassats és **la mort**. Als enterraments trobem ofrenes al cadàver (flors...) Igualment, a les sepultures del paleolític mitjà s'han trobat instruments primitius, quars i ocre vermellós. L'home de Neandertal, desaparegut cap a l'any 30.000 aC, creia en algun tipus de supervivència dels morts, que eren enterrats recolzats en el cantó dret i amb el cap en direcció a l'est.

Per altra banda pot ser que construccions megalítiques com els dòlmens, menhirs... siguin expressions de la religiositat d'aquelles persones. Igual succeeix amb les pintures a les coves.

QUÈ HAS APRÈS

1. Explica en que consisteixen les dues teories d'estudi de la religiositat a la prehistòria.
2. Enumera diverses troballes arqueològiques que han fet suposar graus de religiositat als pobles primitius
3. Esbrina en quines zones del món trobem pobles primitius actuals.